

ЛОГІСТИЧНИЙ АУТСОРСІНГ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ: СУЧАСНА СИТУАЦІЯ ТА АНАЛІЗ ПЕРСПЕКТИВ

М.О. Соколов, д.е.н., професор., Я.В. Колодка, аспірант Сумський національний аграрний університет, м. Суми, Україна

Загострення конкуренції на внутрішньому та світовому ринку вимагають суттєвого підвищення рівня розвитку сільського господарства України та переходу підприємств аграрного сектора до досконаліших технологій управління комплексом основних і забезпечуючих процесів.

Саме таким ефективним інструментом управління підприємствами АПК може стати концепція логістики, оскільки саме формування ефективно діючої логістичної системи на підприємстві, дозволяє здійснити доставку необхідних споживачеві товарів в потрібне місце, час, у необхідній кількості, необхідної якості із найменшими витратами.

Проте в умовах сьогодення не кожне сільськогосподарське підприємство спроможне самостійно ефективно створювати та підтримувати логістичні системи, тому виникає необхідність залучення зовнішніх ресурсів, а саме аутсорсингу логістичної діяльності.

Передача логістичних функцій на аутсорсинг для сільськогосподарських підприємств України є інноваційною технологією. Аутсорсинг логістичних функцій це один із сучасних методів оптимізації логістичної діяльності підприємств (організацій), який полягає у делегуванні на договірній основі всіх логістичних функцій або їх частину (переважно не виробничого характеру) зовнішнім сервісним логістичним організаціям.

Логістична діяльність підприємств дуже широке і складне поняття, що охоплює процес планування, транспортування, складування, промислове пакування, маніпуляції матеріалами, контроль запасів, реалізацію замовлень, прогнозування попиту, логістичні комунікації, закупівлю, обслуговування клієнта на відповідному рівні, локалізацію виробництв і складів, задоволення рекламацій, доставку запасних частин і надання споживачам допомоги при обслуговуванні, утилізацію відходів тощо. [4]

В основі аутсорсингу логістичної діяльності лежить бажання підприємства (організації) до зменшення логістичних витрат та концентрації на основному виді діяльності. Логістичні функції не є основним видом діяльності підприємств АПК і з метою ефективного управління повинні бути винесені за межі підприємств. При цьому використання послуг логістичних провайдерів, які володіють

необхідними ресурсами, приводить не лише до зниження витрат, а й до якісного підвищення рівня споживання. Основними логістичними послугами, що передаються на аутсорсинг, нині прийнято вважати: логістику розподілу, складування, митні послуги, транспортно - експедиційні послуги, реверсну логістику, ІТ- забезпечення, аудит рахунків, управління автопарком, консультації, служби підтримки покупців тощо.

Застосування логістичного аутсорсингу дозволяє підприємствам сільськогосподарської галузі:

- сфокусувати увагу на основному виді діяльності;
- отримувати високоякісні сервісні послуги;
- збільшити швидкість появи більш досконалих технічних комплексів і технологічних розробок;
- оптимізувати штатний розклад, уникнути ряду проблем з персоналом (надання відпусток, відсутність через хворобу, небезпека раптового звільнення провідних спеціалістів тощо);
- скоротити витрати на офісному просторі і пов'язаними з цим витратами на організацію робочих місць, навчання співробітників, інформаційну підтримку;
- скоротити сукупні витрати;
- зменшити потреби в капіталовкладеннях;
- одержати доступ до ресурсів та технологій недоступних усередині підприємств;
- гнучко реагувати на зміни ринку;
- і як результат - отримати конкурентні переваги на ринку .

В Україні до основних проблем, розвитку і впровадження логістичного аутсорсингу, можна віднести:

- небажання і не готовність сільськогосподарських підприємств відмовитися від самостійного виконання будь-яких процесів через невпевненість в сумлінності оператора;
 - небажання оплачувати послуги зовнішніх виконавців (хоча в кінцевому рахунку використання профільних операторів в більшості випадків обходиться дешевше, з психологічної точки зору їх оплата коштує дорожче, ніж використання власних безкоштовних виробничих потужностей);
 - відсутність об'єктивної потреби в послугах зовнішніх операторів.
- Оскільки для використання аутсорсингу необхідно, щоб підприємство функціонувало на висококонкурентному ринку, володіло б достатньою рентабельністю і прагнуло підвищити свою конкурентоспроможність;
- відсутність логістичних провайдерів, які б пропонували повний спектр логістичних послуг у всіх регіонах України.[1]

Практичне застосування аутсорсингу логістичних функцій допомагає підприємствам АПК розв'язати проблеми функціонування й розвитку в ринкових умовах шляхом скорочення логістичних витрат, прискорення адаптації до умов зовнішнього середовища, поліпшення якості продукції та послуг, зменшення ризиків, оскільки дає змогу спростити організаційну структуру й організаційні процедури, оптимізувати структуру логістичних витрат і покращувати економічні результати, підвищувати маневреність внаслідок використання вивільненого потенціалу, концентруватися на стратегічних проблемах. Таким чином, доцільність упровадження аутсорсингу логістичних функцій для сільськогосподарських підприємств (організацій) обумовлюється поліпшенням логістичного сервісу, підвищенням гнучкості й покращанням стратегічних позицій підприємства на ринку, проте процес ухвалення рішення про передачу окремих логістичних функцій на аутсорсинг повинен бути економічно обґрунтованим, доцільним і контрольованим.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. АМАКО-Інформ // Аутсорсинг в аграрному бізнесі - 2010. - №3-4 - С.2.
2. Greenburg E.R. Outsourcing / E.R. Greenburg, C. Canzoneri. New York: The AMA Survey, AMA Research Reports, 1997. - 235 s.
3. Каранковська І.В. Аналіз аутсорсингу логістичної діяльності/І.В. Каранковська//Економіко-математичне моделювання соціально-економічних систем. Збірник наукових праць МННЦ ІТіС. - 2011. - № 16. - С. 112 - 119.
4. Криківський Євген Логістичне управління: Підручник./С. Криківський - Л.: Видавництво НУ «Львівська політехніка», 2005. - 684с.

Екзистенційні та комунікативні питання управління: матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції, м. Суми, 23-25 січня 2014 р. - Суми: Сумський державний університет, 2014. - Ч.2. - С. 40-42.